

Samen werken aan een plek waar je er gewoon mag zijn

Hoe de Klankbordgroep van ZeBra Netwerk JOP bijdroeg aan het initiatief voor een Sterk Thuis En wat we daarvan kunnen leren

Een business case voor een Sterk Thuis* – een goede basis en een onvoorwaardelijk thuis voor jongeren die tussen wal en schip vallen en nergens terecht kunnen. Daar werkte Q Consult Zorg als projectleider aan voor Stichting Sterk Huis en daar riepen ze de hulp bij in van ZeBra netwerk JOP. Zo ontstond er iets moois. Gesprekken waarbij het mocht schuren. Niet alleen veranderde de business case daardoor concreet, maar er ontstond ook meer begrip en kennis.

Heleen - Q Consult Zorg: *“Dit beperkt zich niet tot ons werk voor Stichting Sterk Huis. Het zit nog steeds in mijn rugzak.”*

Thiemen - Klankbordgroep: *“We hebben vanuit gelijkwaardigheid met elkaar gesproken. Onze ideeën werden niet afgeschoten, maar als we adviezen zouden geven die niet door zouden kunnen gaan, dan zou er ook vanuit ons begrip zijn. Echte gelijkwaardigheid dus.”*

Sjoek – ZeBra Netwerk JOP: *“Iedereen leerde en voelde zich gehoord en gekend.”*

Sanne - Q Consult Zorg: *“Het heeft ons veel inzicht gebracht.”*

Zo is er gewerkt

De Klankbordgroep met zowel jongeren als ouders kwam drie keer bij elkaar. Drie sessies van elk krap anderhalf uur waarin veel gebeurde. In elke sessie konden de leden in een veilige, gelijkwaardige onlineomgeving hun verhalen, wensen, ideeën en vragen kwijt met “alle ruimte en respect voor iedereen” zoals Klankbordgroeplid Aimee het verwoordt.

In de eerste twee sessies werd er kennisgemaakt, de cliëntenbrief werd besproken, er werd veel gespuid, wensen, bezwaren en ideeën werden gedeeld. Gespreksleider Sjoek de Vries haalde daar rode draden uit én (minstens zo belangrijk) de uitzonderingen en achterliggende verhalen. Dat alles verzamelde ze in één document – inclusief zaken die via de chat of de mail waren binnengekomen. Bij de derde sessie werden de resultaten besproken met Q Consult Zorg en werd er met hen gezamenlijk overlegd.

Thiemen: *“Het voelde goed en vertrouwd omdat veel mensen van de Klankbordgroep elkaar al kennen. Dan durf je je verhaal eerder te laten horen. Er was respect voor elkaar en af en toe ook wel een beetje humor tussendoor.”*

Lizz - Klankbordgroep: *“Het was fijn dat er ruimte en respect was voor iedereen.”*

Aimee - Klankbordgroep: *“Het goede aan de Klankbordgroep vond ik dat je een mening hebt en daar sta je achter, maar doordat je met een groep bent, sta je wel sterker. En samen kom je op meer verhalen en voorbeelden.”*

Lizz: *“Je hoort verschillende perspectieven.”*

Sjoek: *“Tijdens onze gesprekken speelde ik ook af en toe advocaat van de duivel. Dan krijg je reacties en komt ook vaak de nuance naar voren. En juist die nuance is waar het om draait.”*

Sjoek; *“Er komen veel verhalen los en die persoonlijke ervaringen worden breder in de rode draden. Aan het eind van de bijeenkomst keek ik wat er allemaal was binnengekomen en dat verzamelde ik in een rode draden document. De*

* De naam Sterk Thuis is nog niet definitief vastgesteld. De uiteindelijke naam kan nog veranderen.

uitzonderingen benoemde ik ook. Als bijvoorbeeld zo'n 95% van de jongeren het liefst relationeel benaderd wordt, dan wordt 5% liever functioneel benaderd. Het is belangrijk om dat te benoemen."

Sanne: "Vaak heb je bij klankbordsessies te maken met mensen die zijn opgeleid tot ervaringsdeskundige. Dit waren mensen die als groep de kracht van ervaringsdeskundigheid had."

Sanne: "De bijdrage van Sjoek als sleutelfiguur was van onschatbare waarde. Zij haalde de rode draad uit de gesprekken maar deed in de verslaglegging ook recht aan de verscheidenheid van input."

Dit gebeurde er

Tijdens de sessies kwamen er heel veel verschillende zaken naar boven die de Klankbordgroepleden belangrijk vonden of graag anders wilden zien. Het ging daarbij voornamelijk om taalgebruik, begeleiding en onvoorwaardelijkheid.

Deze punten zijn aangekaart en verwerkt in de business case

1. **Taalgebruik:** Het idee was dat de begeleiders hecht contact zouden hebben met de cliënten. Maar de term buddy-ouders die in de allereerste communicatie rond het project werd gebruikt om dat gevoel weer te geven, geeft niet weer dat de bewoners al ouders hebben. Een wijziging van de term wordt daarom overwogen. En hoewel een taalkundige wijziging maar een kleine wijziging lijkt, zorgde dit tegelijk voor een inhoudelijk andere benadering.
2. **Taalgebruik:** De term multi-probleemgezin kan voor mensen die veel in aanraking zijn geweest met instanties zoals Jeugdzorg te beladen zijn. Die werd geschrapt.
3. **Taalgebruik:** De cliëntenbrief is aangepast naar meer leesbare taal. Er zijn passages uitgeschrapt; zeker ook passages waarin ouders bijzonder als een schuldige partij naar voren kwamen.
4. **Begeleiding:** Sterk Thuis moet als een thuis voelen met hecht contact met de begeleiding. Het is dan ook cruciaal dat de begeleiding op dé contactmomenten van de dag: ontbijt en avondeten aanwezig is. Net zoals je dat thuis idealiter zou hebben.
5. **Onvoorwaardelijk welkom:** Cliënten zijn onvoorwaardelijk welkom. Ook als je een keertje drugs gebruikt, dan is Sterk Thuis nog steeds je thuis.

Sjoek: "De verschillen en het schuren tussen de perspectieven (zoals de taal in de brief naar cliënten) is heel waardevol. Daar leer je heel veel van."

Sanne: "Ik kan nu beter aangeven waarom een leeftijdsgrens van achttien jaar niet werkt voor jongeren en ouders."

Sanne: "Vanuit de beste bedoelingen heb je soms niet door wat taal voor een invloed kan hebben. Wij bedoelden met het woord buddy-ouder iemand die heel dichtbij de cliënten staat. Maar we hoorden erop terug: "ik heb al ouders". Het aanpassen van taalgebruik in de business-case is meer dan het verhangen van bordje. We gingen daar echt naar leven en onze aanpak veranderde dus ook."

Lizz: "Het was heel respectvol. Als onze ideeën gelijk een heel erg defensieve houding zouden hebben opgeleverd, dan was de sfeer heel anders geweest. Maar dit was goed en constructief."

Zo werd het proces bijdrage ervaren

Vanuit Q Consult Zorg en de Klankbordgroep kwamen er veel positieve reacties en observaties. Er waren veel leermomenten en momenten die mensen koesteren of meenemen naar een volgend project of volgend overleg. Er zijn te veel reacties om ze allemaal mee te nemen. Een greep uit wat er werd gezegd:

Sanne: *“Ook als het Sterk Thuis er niet zou komen, dan nog is de samenwerking waardevol. Voor onszelf, voor Sterk Huis én voor de Klankbordgroep.”*

Heleen: *“Voor ons maakte het duidelijk wat er nodig is om mensen zich thuis te laten voelen.*

Voor onszelf was het superwaardevol om het perspectief van de Klankbordgroep mee te krijgen en je zo ook te realiseren waar je echt mee bezig bent en voor wie.”

Heleen: *“Ik waardeer de veranderingen die we dankzij de Klankbordgroep hebben doorgevoerd enorm, maar als ik aan het traject terugdenk, dan denk ik vooral aan hoe we samen zijn opgetrokken en de tijd en aandacht die er gezamenlijk in is gestoken... Dat is groots. Ik heb het als een kantelpunt ervaren.”*

Sjoek: *“Je moet nooit denken: nu weet ik hoe het moet. Je hebt rode draden, maar de uitwerking van die rode draden voor de specifieke woonvorm waar je naartoe werkt, is uniek. Timmer je plannen nooit dicht.”*

Aimee: *“Ik ben vooral blij dat we aandacht en inzet hebben gekregen voor het belang voor jongeren om langer te mogen blijven – zodat er straks hopelijk geen leeftijdsgrens is. Veel van hen zijn al vaak overgeplaatst en hebben hechtingsproblematiek. Ze vallen constant tussen wal en schip en nu komt er een plek waar ze lekker zichzelf kunnen zijn en oud kunnen worden zonder dat ze weg moeten.”*

Thiemen: *“Eigenlijk al onze ideeën zijn serieus genomen. Wat ik mooi vond, is dat er werd nagedacht over jongeren bij wie de ouders niet in beeld zijn. Dat de buddies zorgen dat er voor hen iets te doen is op de momenten dat ouders langskomen.”*

Lizz: *“Maar 38% van de mensen die te maken krijgt met jeugdzorg is tevreden. Dus als we als Klankbordgroep ons steentje bij hebben kunnen dragen aan een betere jeugdzorg, dan is dat mooi.”*

Dit kunnen we leren van het project (en meenemen naar volgende projecten)

Een deel van de geleerde lessen kwam hierboven al naar voren. We vatten ze nog even samen.

1 Doe recht aan individuele verhalen

Rode draden eruit halen, maar daaronder alle individuele verhalen behouden. Daar zit de nuance en herkenning

2 Taal draagt lading

Bijvoorbeeld: de term multiprobleem-gezin of buddyouder

Hoe je taal inzet is heel belangrijk. Het leren van de lading door het bespreken van taal. Daarmee hou je de inhoud leidend i.p.v. het systeem.

3 Overleg fysiek als het kan

Zowel online als offline is de rol van de sleutelfiguur essentieel – deze houdt het gesprek gaande en verzamelt de uitkomst van het gesprek (online ook de chat en mailtjes).

4 Durf kwetsbaar te zijn

Het is belangrijk om vanuit gelijkwaardigheid samen te werken en open te staan voor de ander.

5 Realiseer dat niet alles maakbaar is

Niet alles wat iedereen kan en wil realiseren kan daadwerkelijk georganiseerd worden
Aanvaarden dat we niet overal invloed op hebben
Maak geen beloftes die je niet kan waar maken.

6 Laat weten wat je hebt gedaan

Het verhaal van de totstandkoming van de business case is inmiddels op twee congressen gedeeld. Een mooie gelegenheid om ervaringen te delen en tegelijk een mooi moment voor de Klankbordgroepleden om elkaar in levenden lijve te zien.

7 Werk samen met een Klankbordgroep

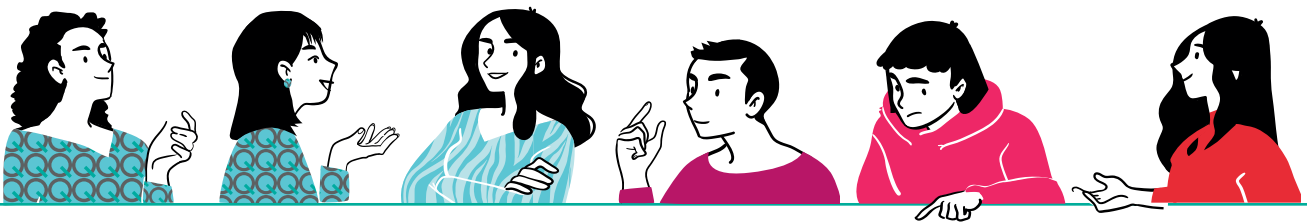
Je krijgt een meerstemmig, gelaagd en inzichtvol perspectief met handzame rode draden.

En nu?

Sanne zei: "Ook als het Sterk Thuis er niet zou komen, dan nog is de samenwerking waardevol." En dat klopt. Maar begin 2024 is de stand van zaken dat er een pand gevonden is en dat er gewerkt gaat worden aan een Sterk Thuis voor Stichting Sterk Huis.

Deze mensen hebben meegewerkt (en zijn geïnterviewd)

Heleen van der Zee en Sanne Lubbers van Q Consult Zorg en Sjoek de Vries van ZeBra netwerk JOP zijn geïnterviewd. In de Klankbordgroep zitten meer mensen dan er zijn geïnterviewd. Niet iedereen van de Klankbordgroep die we hebben gesproken wilde met de eigen naam vermeld worden. Daarom hebben we ervoor gekozen ze allemaal een fictieve naam te geven.

ZeBra Netwerk JOP
zebra-netwerk.nl
ZeBra-BEN@sjoekdevries.nl

